

36. operantná diskriminácia u zvierat
37. podmieňovanie u nižších stavovcov
38. diskontinuita a kontinuita vo vývine osobnosti
39. vývin vnímania
40. medzi-kulturálne štúdie akcelerácie v psychologickom a fyziologickom vývine
41. využitie testových batérií v posudzovaní osobnosti
42. medzi-kulturálne štúdie v odpovediach Rorchacha
43. štruktúra inteligencie
44. tvorivosť
45. osobnosť a imaginačné procesy
46. ekológia adolescentov v súčasnosti
47. zmena hodnôt v ázijských zemiach
48. psychologické štúdie ľudskej organizácie
49. psychologické štúdie medzinárodných vzťahov
50. štúdie národného charakteru

Organizačný výbor požiadal všetky členské spoločnosti IUPS o ich ďalšie doplnenie či spresnenie. Naša spoločnosť navrhla sympóziu: Vplyv psychológie v spoločnosti.

Spracoval: r.k.

PSYCHODIAGNOSTICKÝ SEMINÁŘ PSYCHOLOGICKÉ SPOLEČNOSTI

Ve dnech 25. a 26. října 1970 se konal v Liblicích u Mělníka první psychodiagnostický seminář, který pořádala Čs. psychologická společnost pro své členy. Zájem o tento seminář ukázal, že iniciativa společnosti byla v daném případě zaměřena na místo, kde je svrchovaně zapotřebí postgraduálního prohloubení, znalostí i dovedností psychologů.

Program spojoval vysoce teoretické přístupy s velice praktickými. Ukázalo se, že je daleko snazší zajistit lektory, kteří by byli ochotni hovořit o problematice určitých psychodiagnostických metod nežli ty, kteří by byli ochotni "ukázat jak se to dělá". A přece se podařilo Dr. Pavlovi Říčanovi, CSc., i takovéto lidi "vydolovat". Dr. Říčan sám zahájil seminář krátkou přednáškou na tema "Psychometrická teorie testů v každodenní psychodiagnostické praxi". Ukázal v ní na problematiku spolehlivosti a na způsoby, jak s údaji o spolehlivosti daného testu pracovat. V tomto duchu se nesla i přednáška Dr. J. Srnce, CSc. "Interindividuální rozdíly v psychodiagnostice". Ten v úvodu vyšel z psychometrického pojetí psychologického vyšetření a zaměřil se zvl. na problematiku rozdílných výsledků a signifikance těchto rozdílů. Ukázal soudobé formy presertace takto pojatých údajů a demonstroval tento přístup na celé řadě konkrétních příkladů - na př. při výběru a rozmístování, v poradenství, při depistáži a při diagnostice psychických poruch a odchylek. Dr. Hrabal hovořil o Strukturální diagnose intelektu podle Anthauerova testu. Tento test zde rozebral a u jednotlivých jeho složek uváděl jejich problematiku, validitu, reliabilitu a zkušenosti s je

jích užitím. Dr. Šandera, CSc., se zaměřil na psychodiagnostické interview a ve dvouhodinové přednášce se snažil psychologům dát to, oč přišli na fakultě. Přednáška byla velice instruktivní, typu "jak se to má dělat". Byly zde i ukázky "jak se to dělat nemá" a magnetofonové nahrávky různých technik /dovedností/. V dalším hodinovém sdělení se Dr. Šandera zaměřil na opomíjené samozřejmosti psychologického vyšetření. Na řadě příkladů ukázal, jak je možno dělat chyby z neznalosti nebo z nedostatečné pečlivosti. Dr. Břicháček se pokusil ve svém sdělení překlenout rozpor mezi obecnou psychologií a diferenciatní psychologií v jejich přístupu k hodnocení individua. Upozornil zvl. na metodologický přístup intenzivního přístupu ke studiu jednotlivce a to jak vícenásobným opakováním téhož vyšetření, tak opakovaným vyšetřením téhož jednotlivce v různých situacích. V závěru svého sdělení se vrátil ke klasické kontroverzi statistického versus klinického psychodiagnostického přístupu a uvedl čtyři modely testování individua. Zdálo se, že rozhodovací model se těšil největší přízni posluchačů.

Druhý den psychodiagnostického semináře zahájil Dr. Urban výkladem projekčních technik. V úvodu pojednal o teorii projekce "o projekci jako o psychodiagnostickém principu". Vycházel při tom z relativně neznámé kapitoly Rorschacha o výkladu obrazů jako vnímání a interpretaci. Ukázal jak složitou skutečností je pojmání obrazu, zvl. neurčité skutečnosti a jakou roli zde hrají interpretační mechanismy. Odlišil při tom psychoanalytické pojetí projekce od projektivní hypotézy, která je principem projektivních postupů a technik. Ve druhé části své přednášky podal velice zřetelný, členitý a vyčerpávající přehled projektivních tech-

nik. Podařilo se mu tak skutečně "zamapovat bílá místa" mnohým účastníkům bez vyvolání onoho nepříjemného pocitu, který člověk v takovýchto situacích obvykle nívá.

Sdělení Dr. Janouškové "Některé aspekty interakce psychologa a vyšetřované osoby" postavilo psychodiagnostickou činnost do sociálně psychologické dimense. Hlavní pozornost byla při tom věnována postojí vyšetřovaných k vyšetřujícímu i k vlastnímu vyšetření. Hovořilo se zde o postojích, o předsudcích, o napětí z obav a jeho stupni, o podezřívavosti a motivaci vyšetřovaných. V závěru byl podán přehled různých typů vyšetřovaných osob /od skeptických, dominantních a narcistických až po submisivní/.

Závěr semináře patřil Allport-Vernon-Lindzeyovu dotazníku hodnot. Dr. Bakalář zde využil techniky přímého setkání k velice instrukčnímu seznámení československých psychologů s touto metodikou. V první části přednášky dostal každý z účastníků doslovný překlad tohoto ve světě relativně dosti známého a hojně užívaného dotazníku se žádostí, aby jej vyplnil, aby jej vyhodnotil a své individuální skóre sdělil /anonymně/ přednášejícímu. Ten pak dal možnost porovnat individuální výsledky s průměrným skórem skupiny. Ve druhé části se Dr. Bakalář soustředil na rationale dané metodiky. Ukázal na historické odvození dané metodiky od Sprangerova filosofického pojetí cílů lidského snažení. Zároveň demonstroval i relativně soudobý americký přístup k této otázce, využívající faktorové analýsy jako hlavního nástroje při klasifikaci hlavních cílů /metodika Gornow, Garry, Noll/.

Celkově je možno tento seminář hodnotit velice kladně. V první řadě je třeba přivítat odvahu ujmout se takového práce. Kladně je však třeba hodnotit i skutečnost, že seminář

proběhl bez vnějších závad, že se uskutečnil v internátním prostředí s vyloučením rušivých vlivů okolí, že dal možnost psychologům k prohloubeným rozhovorům na metodická témata a že ukázal, kde je možno čerpat další zdroje poznatků. Kladem bylo i to, že každý účastník dostal předem skripta všech přednášek. Je třeba si jen přát, aby se takovýchto seminářů konalo více.

J. Křivohlavý

Konkurz

Výcvikové stredisko pre občanov so zmenenou pracovnou schopnosťou v Bratislave, Mokrohájska č.1 vypisuje konkurz na obsadenie miesta psychológa. Podmienky: vysokoškolské vzdelanie v odbore psychológa. Požaduje sa znalosť problematiky práce s občanmi so zmenenou pracovnou schopnosťou. Prax 3 roky.

Platové podmienky: Podľa platového poriadku MPSV pre ÚSS. Žiadosť treba zaslať na horeuvedenú adresu.

Redakčné oznámenie

Ako vidíte, znova sme zmenili "tvár" časopisu. Je to vyslovene z materiálnych a organizačných dôvodov. Dúfame, že naše kroky pochopíte v záujme zachovania časopisu.

- red -